

Київський університет імені Бориса Грінченка
 Інститут філології
 Кафедра української літератури, компаративістики і гринченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
 та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 01 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ:

*Історія української літератури XX – початку XXI століття;
 Літературна критика XX – XXI століть: основні тенденції і постаті*

для студентів

спеціальності 035 Філологія
 освітнього рівня другого (магістерського)
 спеціалізації 035.01. Українська мова та література
 освітньої програми 035.01.02 Літературна творчість

Київ – 2021

Розробники:

Віннікова Наталія Миколаївна, доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри української літератури і компаративістики;
Сінченко Олексій Дмитрович, кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Викладачі:

Віннікова Наталія Миколаївна, доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри української літератури і компаративістики;
Сінченко Олексій Дмитрович, кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні
кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від 26 серпня.2021 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (О. О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ (Т.І.Вірченко)

Робочу програму перевірено

01.09.2021 р.

Заступник директора _____ (Л. І. Заяць)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	5
Семестр	10
Кількість змістових модулів з розподілом	2
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, зокрема:	120
Аудиторні	32
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	50
Форма семестрового контролю	Іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс “Теорія та історія сучасного літературного процесу” спирається на літературознавчу підготовку магістрантів, допомагає в засвоєнні інших предметів літературознавчого циклу.

Метою змістового модуля “Історія української літератури ХХ – початку ХХІ століття” є вивчення новітнього українського літературного процесу у найвизначніших персоналіях, найкращих творах і провідних художніх напрямках кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Метою змістового модуля “Літературна критика ХХ – ХХІ століть: основні тенденції і постаті” є вивчення сучасного українського літературознавства, опанування основного термінологічного апарату, методологічних підходів та інтерпретативних практик.

Завдання:

- поглибити знання про сучасне українське письменство, його світоглядні, художні та стильові орієнтири;
- ознайомитись з найкращими іменами української поезії, прози і драматургії кінця ХХ – початку ХХІ ст.;
- розкрити специфіку постмодернізму в сучасній українській літературі, означеного “карнавальним постмодернізмом”, “феміністичним постмодернізмом”, “метафізичним апокаліпсисом”, “постмодерною бездомністю”;
- з’ясувати особливості розвитку української поезії порубіжжя ХХ – ХХІ століть, у якому наявні кілька мистецьких течій: традиційна, авангардна та герметична;

- розкрити специфіку розвитку сучасної української прози, зокрема таких шкіл, як “житомирсько-київська”, “галицька”, “жіноча”;
 - проаналізувати стан та перспективи розвитку сучасної української драматургії і театру, а також творчості драматургів як старшого, так і молодшого покоління;
 - сформуванати вміння аналізувати художні твори із застосуванням сучасних здобутків літературознавчої науки;
- Завдання:*
- поглибити знання про сучасне українське літературознавство, його методологічні напрямки та тенденції;
 - ознайомитись із текстами українських літературознавців кінця ХХ – початку ХХІ ст.;
 - розкрити принципи варіативності наукових підходів сучасного літературознавства щодо інтерпретування літературного твору;
 - сприяти засвоєнню понятійно-категоріального апарату провідних методологічних концепцій;
 - розкрити специфіку провідних методологічних науково-дослідних програм – фемінізм, гендерні дослідження, постколоніалізм тощо;
 - сформуванати вміння інтерпретувати художні й літературознавчі тексти із застосуванням сучасних здобутків літературознавчої науки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Після опанування дисципліною магістрант має:

- характеризувати основні чинники розвитку української літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття;
- оцінювати окремі художні явища української літератури зламу століть та висвітлювати їхнє значення для цілого літературного процесу;
- оперувати сучасними літературознавчими поняттями, пов’язаними з інтерпретаційними практиками осмислення літературних процесів кінця ХХ – початку ХХІ століття;
- вміти здійснювати текстуальний аналіз художніх творів української літератури межі століть, а також з точки зору їхньої естетичної вартості, культуротворчої цінності, суспільного значення тощо;

Після опанування дисципліною магістрант має:

- володіти термінологічним апаратом сучасного літературознавства;
- розпізнавати та застосовувати на практиці різні літературознавчі методології відповідно до поставлених завдань;
- здійснювати аналіз та інтерпретацію літературних творів з використанням опанованого теоретичного матеріалу;
- аргументувати своє бачення проблеми тексту в сучасному літературознавстві;
- опрацювати основні теоретичні праці та подавати своє аргументоване тлумачення;
- тлумачити художній текст з різних методологічних позицій;

– використовувати досягнення сучасного літературознавства для здійснення аналізу стану попередньої наукової літератури з фаху; використовувати новітні досягнення філологічної науки у власних наукових дослідженнях;

– самостійно добирати, аналізувати і рецензувати спеціальну літературу; застосовувати адекватні методи і прийоми його аналізу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Усього	Аудиторні				Самостійна робота	Підсумковий модульний контроль
			Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота		
Змістовий модуль I.								
Ідейно-естетичні пошуки в новітній українській поезії								
1	Розвиток новітньої української літератури. Явище постмодернізму. Український поетичний авангард кінця ХХ ст. Поетичні літературні угруповання кінця ХХ – початку ХХІ століття.	2	2					
2	Українська література 90-х років ХХ століття. Український поетичний авангард. Творчість поетів угруповання “Бу-ба-бу”, “Нова дегенерація”, “Пропала грамота”, “ЛуГоСаД” та інших поетів кінця ХХ – початку ХХІ століття	7			2		5	
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	11	2		2		5	2
Змістовий модуль II.								
Тенденції розвитку новітньої української прози								
Розвиток драматургії і театрального мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття								
3	Жанрово-стильова різноманітність новітньої української прози. Прозові школи.	2	2					
4	Сучасна українська жіноча проза.	2	2					
5	Постмодерний дискурс прози Ю.Андруховича, Т.Прохаська, Ю.Іздрика, О.Ірванця. Особливості прози О.Забужко, М.Матіос, Є.Кононенко, Г.Вдовиченко, І.Роздобудько.	2			2			
6	Сучасна українська проза. Молода альтернативна проза С.Жадана, Л.Дереша, І.Карпи, С.Ушкалова	7			2		5	
7	Розвиток сучасної драматургії і театру	2	2					

8	Жанрове розмаїття сучасної української драматургії. Пошуки молодих драматургів	2			2			
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	19	6		6		5	2
	<i>Семестровий контроль</i>	30						30
	<i>Разом</i>	60	8		8		10	34

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ “ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Усього	Аудиторні				Самостійна робота	Підсумковий модульний контроль
			Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота		
Змістовий модуль І.								
Сучасні теоретико-літературні дослідження: проблематика, методологія, перспективи								
1	Дискурсивні виміри сучасного українського літературознавства.	2	2					
2	Проблема літературного канону.	7			2		5	
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	11	2		2		5	2
Змістовий модуль ІІ.								
Сучасні гуманітарні студії: від теорії до практики								
3	Історіографічні дискурси сучасного українського літературознавства	2	2					
4	Антиімперський і постколоніальний дискурси	2	2					
5	Феміністичні й гендерні дослідження.	2			2			
6	Компаративістична концепція Дмитра Наливайка.	7			2		5	
7	Міждисциплінарні підходи у вітчизняному літературознавстві	2	2					
8	Літературознавча есеїстика.	2			2			
	Модульна контрольна робота	2						2
	<i>Разом</i>	19	6		6		5	2

<i>Семестровий контроль</i>	30						30
<i>Разом</i>	60	8		8		10	34

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”

Модуль I. Ідейно-естетичні пошуки в новітній українській поезії

Тема 1. Розвиток новітньої української літератури. Явище постмодернізму. Український поетичний авангард кінця ХХ ст. Поетичні літературні угруповання кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Історичні обставини творення новітньої української літератури. Нові суспільні умови для розвитку української літератури внаслідок здобуття Україною незалежності. Нова естетична стратегія розвитку української літератури, руйнування “Карфагену української провінційності” (Юрій Шевельов), поява нової генерації українських митців слова. Зникнення штучної “ідеологічної завіси” щодо розвитку української літератури на материковій Україні і в діаспорі, повернення літературно-мистецьких надбань минулих епох, творів митців діаспори.

Періодизація новітньої української літератури.

Типи дискурсів у сучасній українській літературі: модерний, неомодерний, заповідально-селянський, постмодерний, феміністичний.

Характеристика постмодернізму, синтез у ньому різних художніх систем, мистецтва й антимистецтва, елітарної і масової культури, поєднання карнавального, іронічно-сміхового та серйозного ставлення до дійсності, його жанрова система, особлива концепція світу.

Періодичні видання та книговидавання.

Роль і місце новітньої української літератури в мистецькому освоєнні світу.

Основні етапи розвитку українського поетичного авангарду.

Літературні угруповання: асоціація “Нова література”, АУП (Асоціація українських письменників), “Бу-Ба-Бу”, “Нова дегенерація”, “Пропала грамота”, “Західний вітер”, “ЛуГоСад”, “500”, “Червона фіра”. Сучасні часописи та альманахи.

Естетика руйнування штампів соціалістичного реалізму у творчості представників угруповань 90-х років ХХ століття.

Модуль II. Тенденції розвитку новітньої української прози. Розвиток драматургії і театрального мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Тема 2. Жанрово-стильова різноманітність новітньої української прози. Прозові школи.

Явище експериментальної прози в українській літературі на зламі ХХ-ХХІ ст.

Використання елементів карнавалу, сміхової культури в літературі.

Проза постмодерністів. Прозові школи (київсько-житомирська: Є.Пашковський, В.Медвідь, О.Ульянченко, Є.Кононенко, О.Забужко та ін.; і львівсько-франківська (галицько-станіславська): Ю.Андрухович, Т.Прохасько, Ю.Іздрик, С.Процюк та ін.) та їх мистецькі здобутки.

Галицька прозова школа в контексті постмодернізму.

Прозова творчість Ю.Андруховича. Пастиш як ознака стилю прозаїка.

Роман “Рекреації” (1992) Ю.Андруховича – перший постмодерний твір сучасної української літератури: система образів, проблематика.

Антиколоніальна спрямованість роману “Московіада” (1993). Специфіка жанру, проблематика, система образів.

Постмодерна поетика роману “Перверзія” (1996): колажування, полістилізм, інтертекстуальність, єдність масового та елітарного.

Антиколоніальна проблематика роману “Дванадцять обручів” (2003). Особливості наративу, герої-фігури, герої-маски, підкреслена демонстрація технології творення тексту, відкритість, демонстративність гри з персонажем.

Життєвий та творчий шлях Т.Прохаська. Твори: “НепрОсті” (2002), “Ботакє”, “З цього можна зробити кілька оповідань” (2005).

Короткий огляд життєвого та творчого шляху Ю.Іздрика. Змалювання постчорнобильського часу, шизофренічної особистості, роздвоєння і розстроєння героя у романі “Воцек” (1997). Прикметні риси культурологічна есеїстка Ю.Іздрика “Флешка. Дефрагментація” (2009).

Загальний огляд життя та творчості Є.Пашковського. Роман “Щоденний жезл” (1999) як книга-ризом. “Осінь для ангела” (1993) Є.Пашковського: жанрово-композиційні особливості, проблематика. Життєвий та творчий шлях О.Ульяненка. Жанрово-композиційні особливості роману “Сталінка” (1994) О.Ульяненка. Проблематика, система образів романів О.Ульяненка “Квіти Содому” (2005) та “Жінка його мрії” (2009). Особливості прозової творчості О.Ірванця.

Тема 3. Сучасна українська жіноча проза.

Феміністичний рух в Україні. Сутність поняття “жіноча проза”, феміністичний контекст сучасної української жіночої прози.

Роман “Польові дослідження з українського сексу” (1996) – “драматична і захоплююча історія боротьби за право бути жінкою, бути вільною особистістю у вільній країні...”, перший український роман, що здобув визнання за межами України.

Проблеми творчої особистості жінки у повісті “Я, Мілена” (1997).

Проблематика повісті “Дівчатка” (1998).

Трансформація фольклорного матеріалу у “Казці про калинову сопілку” (2000).

Збірка прози “Сестро, сестро” (2003) – книжка-самоантологія. Оповідання “Сестро, сестро”, особливості жанру твору. Тема, проблематика. Узагальнення

життя через призму дитячої і сформованої жіночої свідомості. Образ “кагебіста”. Роль мови для характеристики персонажа. Інші оповідання збірки “Сестро, сестро”.

Життєвий та творчий шлях М.Матіос. Роман “Солодка Даруся” (2004) лауреат Національної Шевченківської премії. “Щоденник страченої” (2005) – “психологічне дослідження ” М.Матіос про згубну пристрасть. Повість “Москалиця” (2008) М.Матіос: жанрово-композиційні особливості. “Майже ніколи не навпаки” (2007): трансцендентний реалізм, екзистенціальні вкраплення з властивою лише Марії Матіос мовою, непересічні колізії в житті звичайних людей. Оповідання “Апокаліпсис” М.Матіос.

Життєвий і творчий шлях письменниці Є.Кононенко. Зображення жінки на зламі формацій у новелістиці Є.Кононенко: “Новели для нецілованих дівчат”, “Повії теж виходять заміж”. Екзистенційні проблеми крізь призму детективного жанру (романи “Імітація”, “Зрада”, “Жертва забутого майстра”). Феміністичні проблеми у повістях “Без мужика”, “Ностальгія”.

Творчість І.Роздобудько. Романи “Ескорт у смерть” та “Гудзик”.

Дебютний роман Г.Вдовиченко “Пів’яблука” (2008). Роман “Тамдевін” Г.Вдовиченко — “це поетика Франсуази Саган, традиційність Шарлотти Бронте, романтика Ірен Роздобудько та казковість самої ГалиниВдовиченко”.

Тема 4. Розвиток сучасної драматургії і театру.

Поява антологій молоді драматургії “У чеканні театру” (1998), “У пошуках театру” (2003). Різновекторність сучасної української драматургії. “Реаліті-шоу” від Неди Нежданої (п’єса “Самогубство самотності”). Біографічний канон у сучасній українській драматургії (О.Миколайчук “Ассо та Піаф”, “Оноре, а де Бальзак”). Драматургічна творчість В.Ірванця (“П’ять п’єс”). “Відверта” драматургія Леся Подерв’янського.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

“ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”

Модуль І. Сучасні теоретико-літературні дослідження: проблематика, методологія, перспективи

Тема 1. Дискурсивні виміри сучасного українського літературознавства.

Класифікація теоретико-літературних концепцій: психоаналіз, структуралізм і семіотика, феноменологія й герменевтика, постструктуралістські практики: гендерні дослідження, постколоніалізм тощо. Материкове й діаспорне літературознавство. Засвоєння західних і переосмислення вітчизняних методологій. Методологічні дискусії в сучасному українському літературознавстві. Основні представники. Медійне поле літературознавства.

Модуль II. Сучасні гуманітарні студії: від теорії до практики

Тема 2. Історіографічні дискурси сучасного українського літературознавства

Пересотворення літературного канону. Академічні дискусії історіописання. Конструювання модерністських і постмодерністських історіографічних дискурсів. Авторські концепції модернізму: Соломія Павличко, Тамара Гундорова, Григорій Грабович, Ярослав Поліщук, Юрій Ковалів та ін. Компаративістичні підходи до історіописання.

Тема 3. Антиімперський і постколоніальний дискурси

Дискусії про статус української літератури. Національна ідентичність як соціокультурний конструкт. Імперський, антиімперський і постколоніальний дискурси. Поняття «внутрішня колонізація». Методологічний інструментарій сучасних постколоніальних досліджень.

Тема 4. Міждисциплінарні підходи у вітчизняному літературознавстві

Поняття літературного поля і предметного розпорошення. Філософські, культурологічні та соціологічні аспекти сучасного літературознавства. Інтертекстуальні, інтерсеміотичні та інтермедіальні межі літератури. Літературне владування. Імагологічні виміри.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	25	1	25	1	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
	<i>Разом</i>		62		86
Максимальна кількість балів: 148					
Розрахунок коефіцієнта: $148:60 = 2,5$					

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

**“ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ:
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”**

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	25	1	25	1	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			62		86
Максимальна кількість балів: 148					
Розрахунок коефіцієнта: $148:60 = 2,5$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”

Тема 2. Українська література 90-х років ХХ століття. Український поетичний авангард. Творчість поетів угруповання “Бу-ба-бу”, “Нова дегенерація”, “Пропала грамота”, “ЛуГоСаД” та інших поетів кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Порядок виконання:

1. Напишіть сценарій літературного вечора для першокурсників “Художній світ сучасної української поезії”.
2. Надішліть сценарій на перевірку.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: знання термінів та вміння послуговуватися ними, самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

Тема 6. Сучасна українська проза.

Порядок виконання:

1. Опрацюйте книги:
Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодернізм. Розвідка із коментарями із “кінця постмодерну”. Київ, Критика. 2013.

Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр. Донецьк, ЛАНДОН–ХХІ 2011.

2. Оберіть сучасного прозаїка, твори якого прочитали.

3. Напишіть есе на тему “Відверта розмова з (прізвище, ім’я обраного Вами письменника)”.

Вимоги до оформлення есе

1. Слід дотримуватися рекомендованої структури письмової роботи в цьому жанрі. Якщо ви сумніваєтеся, чи правильно розумієте вимоги до жанру, ознайомтеся з посібником К.Шендеровського “Як написати успішне есе”.

2. У жодному разі не вдавайтеся до копіпасту чи інших форм плагіату. Викладайте передусім власні думки.

3. Варто писати есе обсягом 2–4 с. (4–8 тисяч знаків), шрифтове оформлення довільне.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.

2. Оцінюватимуться самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

Тема 7. Розвиток сучасної драматургії і театру.

Порядок виконання:

1. Повторіть літературознавчі терміни: “дискурс”, “драма”, “комедія”, “трагедія”, “трагікомедія”, “водевіль”, “кіч”, “поп-культура”.

2. Оберіть п’єсу сучасного драматурга.

3. Напишіть рецензію на цю п’єсу і надішліть її окремим файлом на перевірку.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.

2. Оцінюватиметься: самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ **“ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ:** **ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 2. Проблема літературного канону.

Порядок виконання:

1. Опрацюйте відповідні розділи з книжок:

Блум Гаролд. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р.Семківа. – К.: Факт, 2007. – 720 с. – (Сер. «Висока полиця»).

Павлишин Марко. Канон та іконостас: Літ.-критичні статті. – К.: Час, 1997. 445 с. – (Сер.: «Українська модерна література»).

Нова історія української літератури (теоретико-методологічні аспекти): Зб. К.: Фенікс, 2005. – 260 с.

2. Напишіть есе на тему “Чи потребує література канону?”.

Вимоги до оформлення есе

1. Слід дотримуватися рекомендованої структури письмової роботи в цьому жанрі. Якщо ви сумніваєтеся, чи правильно розумієте вимоги до жанру, ознайомтеся з посібником К.Шендеровського “Як написати успішне есе”.

2. У жодному разі не вдавайтеся до копіпасту чи інших форм плагіату. Викладайте передусім власні думки.

3. Варто писати есе обсягом 2–4 с. (4–8 тисяч знаків), шрифтове оформлення довільне.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.

2. Оцінюватимуться самостійність мислення, аргументованість тез, критичний підхід до наявних теорій канонотворення.

Тема 6. Компаративістична концепція Дмитра Наливайка.

Порядок виконання:

1. Опрацюйте відповідні розділи з книжок:

Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика / Д. С. Наливайко. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 347 с.

Національні варіанти літературної компаративістики: [монографія] / НАН України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка; [Д. С. Наливайко, Т. Н. Денисова, О. В. Дубініна та ін.]. – К.: СтилоС, 2009. – 749 с.

Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи: антологія / [ред. Д. Наливайко]. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. – 487 с.

2. Напишіть есе на тему “Дмитро Наливайко як компаративіст”.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.

2. Оцінюватимуться самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

Тема 7. Міждисциплінарні підходи у вітчизняному літературознавстві.

Порядок виконання:

1. Опрацюйте відповідні розділи з книжок:

Фізер І. Філософія літератури. – К.: НаУКМА; Аграр Медіа Груп, 2012. – 217 с.

Гундорова Тамара Транзитна культура: симптоми постколоніальної травми. – К.: Грані-Т, 2013 – 545 с.

Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу / Вид. 5-те, перегл. і допов. – К.: Видавничий Дім «КОМОРА», 2017. – 304 с.

2. Напишіть есе на тему “Філософія і література”.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.

2. Оцінюватиметься: самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ **“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”**

Модульний контроль 1

Напишіть власний художній твір (будь-якого жанру), якому були б притаманні постмодерні риси.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: оригінальність, відповідність тексту постмодерним традиціям.

Модульний контроль 2

1. Оберіть будь-який художній текст початку ХХІ століття.
2. Здійсніть його інтерпретацію у двох викладах: 1) літературно-критичного есе; 2) наукової тези.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: відповідність жанрам (есе, тези); оригінальність інтерпретації, самостійність мислення, аргументованість тверджень.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ **“ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ:** **ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модульний контроль 1

1. Здійсніть критичний аналіз статті Марка Павлишина «Козаки в Ямайці: постколоніальні риси в сучасній українській культурі».

Сформулюйте аргументи: 1) які підтверджують позицію науковця; 2) які спростовують її.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: вміння формулювати наукові тези; оригінальність інтерпретації, самостійність мислення, аргументованість тверджень.

Модульний контроль 1

Здійсніть критичний аналіз статті Юрія Шевельова «Микола Ге і Тарас Шевченко: мистець у відмінному контексті». Сформулюйте основні літературно-критичні прийоми компаративістичного аналізу, які застосовує науковець.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка – 25 балів.
2. Оцінюватиметься: точність аналітичного опису, вміння формулювати наукові тези.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового іспиту (максимум 40 балів), що передбачає розкриття двох питань, по одному з кожному модулю.

До іспиту допускаються студенти, що набрали не менше 35 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

ПИТАННЯ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ **“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”**

1. Історичні обставини творення новітньої української літератури. Естетичні засади постмодернізму. Розвиток постмодернізму в українській літературі.
2. Авангардизм. Основні етапи розвитку українського поетичного авангарду, його особливості.
3. АУП (Асоціація українських письменників) та літературні угруповання кінця ХХ – початку ХХІ ст.: “Бу-Ба-Бу”, “Нова дегенерація”, “ЛуГоСад”, “Пропала грамота” та ін.
4. Постмодерна українська поезія: проблеми, мотиви, образи.
5. Марія Матіос: між традицією і стилізацією (“Солодка Даруся”, “Майже ніколи не навпаки” та ін.).
6. Творчість Євгена Пашковського та Олеся Ульяненка в контексті житомирської прозової школи.
7. “Рекреації” Ю.Андруховича – перший постмодерний твір сучасної української літератури: система образів, проблематика.
8. Постмодерний дискурс прози Юрія Андруховича. “Перверзія”.
9. Особливості прози Юрка Іздрика – представника “станіславського феномену” (“Воццек”, “Флешка. Дефрагментація”).
10. Гендерні проблеми в романі О.Забужко “Польові дослідження з українського сексу”.
11. Проблема жінки у творах О.Забужко “Сестро, сестро”, “Дівчатка”, “Я, Мілена”.
12. Трансформація фольклорного матеріалу у “Казці про калинову сопілку” Оксани Забужко.
13. “Століття Якова” В.Лиса – “кращий роман десятиліття”.
14. Жанрово-стильові особливості романів Юрія Винничук “Весняні ігри в осінніх садах” і “Танго смерті”.

15. Художні доміанти прози Т.Прохаска (НепрОсті”, “З цього можна зробити кілька оповідань”).
16. Прозова творчість Євгенії Кононенко. Екзистенційні проблеми крізь призму детективного жанру (романи “Імітація”, “Зрада”).
17. Проза Люко Дашвар (твори на вибір).
18. Проза Дари Корній: “Тому, що ти є”, “Гонихмарник” та ін.
19. Карнавальне моделювання світу в текстах Олександра Ірванця. Антиутопічний роман “Рівне / Ровно”. Повість “Очамимря”.
20. Особливості прозової творчості Ірен Роздобудько (“Ескорт у смерть”, “Гудзик”).
21. Проза Андрія Кокотюхи. Роман “Легенда про Безголового”.
22. Художні доміанти прози Г.Вдовиченко. Романи “Пів”яблука”, “Тамдевін”.
23. Художні доміанти прози Світлани Пиркало. Повість “Зелена Маргарита”.
24. Ірена Карпа та її прозова творчість (“Перламутрове Порно (Супермаркет самотності”).
25. Прозова творчість Сергія Жадана: проблематика, поетика (“Депеш Мод”, “Ворошиловград”, “Інтернат”).
26. Постмодерне малювання світу в романах Любка Дереша (“Культ”, “Поклоніння ящірці”, “Спустошення”).
27. Художні шукання сучасної постмодерної драматургії.
28. Особливості драматургії О.Миколачука-Низовця (п’єси “Ассо та Піаф”, “Оноре, а де Бальзак”, “Територія Б”, “Знімінь з небес офіціанта”).
29. Особливості драматургії О.Ірванця (п’єси “Прямий ефір”, “Recording”, “Електричка”, “Маленька п’єса про зраду однієї актриси”).
30. Особливості драматургії Неди Нежданої (п’єси “І все-таки я тебе зраджу”, “Той, що відчиняє двері”, “Химерна Мессаліна”, “Самогубство самоти”, “Угода з ангелом”).

ПИТАННЯ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ
“ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ:
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”

1. Основні риси та етапи розвитку українського літературознавства.
2. Літературно-філософська есеїстика Оксани Забужко.
3. Різновиди літературної критики в Україні.
4. Основні положення статті Олександра Астаф’єва «На методологічних перехрестях третього тисячоліття (проблеми теорії і практики)» (2004).
5. Основні положення статті Стефанії Андрусів «Сучасне українське літературознавство: тексти і контексти» (2004).
6. Феміністична і гендерна критики в українському літературознавстві.
7. Основні положення праці Григорія Грабовича «До історії

української літератури» (1997).

8. Постколоніальна критика: основні ідеї, представники, актуальність
9. Рецептна естетика. Поняття «горизонт сподівань».
10. Міждисциплінарні підходи до літератури.
11. Значення антології «Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття» для становлення сучасного українського літературознавства.
12. Проблематика сучасних компаративних досліджень в Україні.
13. Основні положення статті Григорія Сивоконя ««Постколоніалізм» в сучасній українській літературі: симптоми, тенденції, явища».
14. Проблема методологічних засад сучасного літературознавства
15. Міфокритична методологія в літературознавстві: Людмила Кисельова, Ярослав Поліщук та ін.
16. Психоаналітичні студії Ніли Зборовської (Код української літератури: проект психоісторії новітньої української літератури, 2006).
17. Особливості критичного підходу до літератури Леоніда Ушкалова (Від бароко до постмодернізму, 2011).
18. Дискусійний вимір статті Ярослава Поліщука «Метафора продажу та купівлі. Критичний дискурс постмодерну» (2009)
19. Основні положення статті Тамари Гундорової «Методологічний тиск (проблеми українського літературознавства)» (2002).
20. Проблемний характер статті Івана Фізера «Зустрічі чи зіткнення української філології із західними методологічними стратегіями» (2006).
21. Теоретичні аспекти дослідження Наталі Шумило «Під знаком національної самобутності» (2003).
22. Концепція «постчорнобильської бібліотеки» Тамари Гундорової (Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн, 2005).
23. Особливості літературно-критичної есеїстики Костя Москальця («Людина на крижині», «Сполохи»).
24. Концепція українського модернізму Соломії Павличко (Дискурс модернізму в українській літературі, 1997).
25. Постмодерна інтерпретація раннього модернізму Тамари Гундорової. (Проявлення слова: Дискурс раннього українського модернізму: Постмодерна інтерпретація, 1997).
26. Програмний характер статті Соломії Павличко «Чи потрібна українському літературознавству феміністична школа?» (1991)
27. Есе як жанр літературної критики.
28. Дискусія про постмодернізм в українському літературознавстві.
29. Літературно-критичні журнали: основна характеристика.
30. Особливості дослідження Віри Агеєвої «Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації» (2001).

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
--------	-----------------

Відмінно A	90–100
Дуже добре B	82–89
Добре C	75–81
Задовільно D	69–74
Достатньо E	60–68
Незадовільно FХ	35–59
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу F	1–34

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ “ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ”

Разом: 60 год.: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 40 год., модул. контроль – 4 год., семестр. контроль – 30 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II					
Назва модуля	Ідейно-естетичні пошуки в новітній українській поезії		Тенденції розвитку новітньої української прози. Розвиток драматургії і театрального мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття					
Кількість балів за модуль	62 балів		86 балів					
Лекції	I		II		III		IV	
Теми лекцій	Розвиток новітньої української літератури. Явище постмодернізму. Український поетичний авангард кінця ХХ ст. Поетичні літературні угруповання кінця ХХ – початку ХХІ століття (1 б.)		Жанрово-стильова різноманітність новітньої української прози. Прозові школи (1 б.)		Сучасна українська жіноча проза (1 б.)		Розвиток сучасної драматургії і театру (1 б.)	
Теми семінарських Занять	Українська література 90-х років ХХ століття. Український поетичний авангард. Творчість поетів угруповання “Бу-ба-бу”, “Нова дегенерація”, “Пропала грамота”, “ЛуГоСаД” та інших поетів кінця ХХ – початку ХХІ століття (11 б.)		Постмодерний дискурс прози Ю.Андруховича, Т.Прохаська, Ю.Іздрика, О.Ірванця. Особливості прози О.Забужко, М.Матіос, Є.Кононенко, Г.Вдовиченко, І.Роздобудько (11 б.)		Сучасна українська проза. Молода альтернативна проза С.Жадана, Л.Дереша, І.Карпи, С.Ушкалова (11 б.)		Жанрове розмаїття сучасної української драматургії. Пошуки молодих драматургів (11 б.)	
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (25 б.)		Самостійна робота 1 (25 б.)					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота 1 (25 б.)					
Підсумковий контроль	Іспит							

**ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ “ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ:
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”**

Разом: 60 год.: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 40 год., модул. контроль – 4 год., семестр. контроль – 30 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II					
Назва модуля	Сучасні теоретико-літературні дослідження: проблематика, методологія, перспективи		Сучасні гуманітарні студії: від теорії до практики					
Кількість балів за модуль	62 балів		86 балів					
Лекції	I		II		III		IV	
Теми лекцій	Дискурсивні виміри сучасного українського літературознавства (6 б.)		Історіографічні дискурси сучасного українського літературознавства (1 б.)		Антиімперський і постколоніальний дискурси (1 б.)		Міждисциплінарні підходи у вітчизняному літературознавстві (1 б.)	
Теми семінарських занять	Проблема літературного канону (11 б.)		Феміністичні й гендерні дослідження (11 б.)		Компаративістична концепція Дмитра Наливайка (11 б.)		Літературознавча есеїстика (11 б.)	
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (25 б.)		Самостійна робота 1 (25 б.)					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота 1 (25 б.)					
Підсумковий контроль	Іспит							

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ “ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ”

Основна

1. Бондарева О. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання. Монографія. Київ, Четверта хвиля. 2006.
2. Бондар-Терещенко Текст 90-х: герої та персонажі. Тернопіль, Джура. 2003.
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодернізм. Розвідка із коментарями із “кінця постмодерну”. Київ, Критика. 2013.
4. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. Київ, ВЦ “Академія”, 2008.
5. Енциклопедія постмодернізму / Пер. з англ. Київ, Основи, 2003.
6. Літературна дефіляда. Сучасна українська критика. Київ, Темпора, 2013.
7. Ромащенко Л. Жанрово-стильовий розвиток сучасної української історичної прози: Основні напрямки художнього руху: Монографія. Черкаси, Вид-во Черкаського держ. ун-ту імені Богдана Хмельницького. 2003.
8. Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр. Донецьк, ЛАНДОН–XXI. 2011.
9. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період: Навч. посібник. Київ, ВЦ “Академія”, 2008.
10. Юрчук О. У тіні імперії: Українська література у світлі постколоніальної теорії. – Київ, ВЦ “Академія”. 2013.

Додаткова

1. Бербенець Л. Текст-пастиш у творчості Ю.Андруховича / Слово і час. 2007. №2. С.49-59.
2. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки. Монографія. Вид. 2-ге, доп. і перер. Київ, Смолоскип, 2006.
3. Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблїшмент. Київ, Факт. 2006.
4. Зборовська Н. Перцепція феміністки в західноєвропейському дискурсі на українському письмі / Слово і час. 2005. №1-2. С.50-61; С.53-62.
5. Іванишин П. Заручники нігілізму та творці буття: роздуми про постмодерн і літературу / Українська література в загальноосвітній школі. 2012. №6–7. С.6–12.
6. Лебединцева Н.М. Сучасна українська література: навч. посіб. / Миколаїв, 2007.
7. Логвиненко Ю. Трансформація античних міфів у творчості поетів-постмодерністів / Слово і час. 2011. №6. С. 54–61.

8. Моренець В. Поетичний авангард: його природа й сучасні вияви // Стильові тенденції української літератури ХХ століття: Зб. наук. пр. Київ, ПЦ “Фоліант”, 2004. 282 с.
9. Назарець В.М. Постмодернізм як літературне явище // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України: Всеукраїнський науково-методичний журнал. 2008. №2. С.2-6.
10. Пер-Арне Будін. Кінець імперії: роман Ю.Андруховича “Московіада” / Слово і час. 2007. №5. С.62-66.
11. Поліщук О. Позиція персонажа в українській постмодерній прозі / Слово і час. 2003. №2. С.70-74.
12. Проценко О. Євген Пашковський і його проза / Дивослово. 2007. №8. С.58-62.
13. Севрук О. Урбаністичний простір у романах Юрія Андруховича // Слово і час. 2010. №3. С.70–80.
14. Секрет Т. “Польові дослідження з українського сексу” Оксани Забужко – перша послідовна спроба української літературної відвертості: / Українська мова та література. 2008. №13/16. С.95-97.
15. Фасоля А., Фасоля Т. Олександр Ірванець – ліричний... іронічний (Аналіз поетичної творчості на заняттях спецкурсу) / Дивослово. 2011. №3. С.2–13.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ “ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПОСТАТІ”

Друковані та Інтернет-джерела

Основна

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі / [пер. з англ. О. Погинайко ; наук. ред. Р. Семків]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – (Серія «Пролегомени»).
2. Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. ред. Данути Уліцької; пер. з пол. С. Яковенка]. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 544 с.
3. Мітосек З. Теорії літературних досліджень [Текст] / З. Мітосек; [пер. з пол., післямова В.І. Гуменюк, наук. ред. В.І. Іванюк]. – Сімферополь: Таврія, 2005. – 408 с.
4. Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика / Д. С. Наливайко. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 347 с.
5. Павличко С. Теорія літератури / Соломія Павличко / [упор. В. Агеєва, Б. Кравченко, передм. М. Зубрицької]. – 2-ге вид. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2009. – 679 с .
6. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
7. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ –

початок ХХІ століття / [упоряд. Б. Бакула, пер. С. Яковенка]. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.

Додаткова

1. Агеєва В. Жіночий простір: феміністичний дискурс українського модернізму / В. Агеєва. – К.: Факт, 2003. – 320 с.
2. Будний В. Порівняльне літературознавство : підручник для студ. вищих навч. закл. / Будний Василь Володимирович, Ільницький Микола Миколайович. – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – 430 с.
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека : Український літературний постмодерн : [монографія] / Тамара Гундорова. – К. : Часопис «Критика», 2005. – 264 с.
4. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: статті та есеї / Тамара Гундорова. – К. : Грані-Т, 2013. – 548 с.
5. Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес / Володимир Даниленко. – К. : Академвидав, 2008. – 352 с.
6. Доманська Е. Історія та сучасна гуманітаристика: дослідження з теорії знання про минуле / Ева Доманська ; [перекл. з польськ. та англ. В. Склокін / ред. В. Склокін і С. Троян]. – К. : Ніка-Центр, 2012. – 264 с.
7. Зборовська Н. Код української літератури: проект психоісторії новітньої української літератури: монографія / Н. Зборовська. – К.: Академвидав, 2006. – 504 с.
8. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: Посібник / Зборовська Ніла Вікторівна. – К. : Академвидав, 2003. – 392с. – (Серія „Альма-Матер”).
9. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен / М.Зубрицька. – Львів: Літопис, 2004. – 352 с.
10. Іванишин П. Критика і метакритика як осмислення літературності: монографія / П.Іванишин. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 288 с.
11. Іванишин П. Українське літературознавство постколоніального періоду / П. Іванишин. – К.: ВЦ «Академія», 2014. – 192 с.
12. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики / М.Наєнко.- К.: ВЦ «Академія», 2010. – С. 412-500.
13. Нич Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Нич Ришард / [О. Галета (пер.)]. – Л. : Літопис, 2007. – 316 с.
14. Нова історія української літератури (теоретико-методологічні аспекти): зб. – К.: Фенікс, 2005. – 260 с.
15. Павлишин Марко Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. Ред. рада: Валерій Шевчук та ін; Вступна стаття Івана Дзюби; Худож.- оформл. серії Іван Гаврилюк; Ілюстрації Сергія Якутовича. Київ: Видавництво «Час», 1997. – 447 с.
16. Поліщук Ярослав. Гібридна топографія. Місця й не-місця в сучасній українській літературі. Чернівці: Книги – ХХІ, 2018. – 272 с.
17. Сивокінь Г.М. У вимірах сприймання: Теоретичні проблеми художньої літератури, її історії та функцій [Текст] : наукове издание / Г. М. Сивокінь ; Національна Академія Наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. -

К. : Фенікс, 2006. - 230 с.

18. Шевельов Ю. Пороги і Запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології. У 3 т. / ред. рада: В. О. Шевчук та ін. – Харків: Фоліо, 1998.

19. Фізер І. Філософія літератури / Фізер Іван М. – К. : НаУКМА ; Аграр Медіа Груп, 2012. – 217 с.

Довідкові

1. Енциклопедія постмодернізму; [за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; пер. з англ. В. Шовкун; наук. ред. пер. О. Шевченко]. – К.: Вид-во С. Павличко «Основи», 2003. – 503 с.

2. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [ред. А. Волков, О. Бойченко та ін.]; Буковин. центр гуманіт. досліджень. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 634 с.

3. Літературознавство: словник основних понять; [пер. з нім. А. Цяпа]. – Тернопіль: Богдан; Штуттгарт – Ваймар: Й. Б. Метцлер, 2008. – 278 с. – («Metzler kompakt»).

4. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – (Енциклопедія ерудита).

5. Літературознавчий словник-довідник / [Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін.]. – К. : ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.

Інформаційні ресурси

1. Науково-теоретичний журнал «Слово і Час» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sich.ilnan.gov.ua/uk/>

2. ЛітАкцент. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litakcent.com/>

3. Захід-Схід. Літературно-мистецький портал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zahid-shid.net/>

4. litcentr. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litcentr.in.ua/>

5. Журнал «Критика». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://krytyka.com/ua>